

Ikki óvanligt at tól brotna so sjúklingar mugu sendast heim

– Útgerðin á röntgendeildini á Landssjúkrahúsinum er so avoldað og uppslitin, at tað er komið fyri meiri enn eina ferð, at tólini eru brotna aftaná, at rør er lagt inn í sjúklingin, so at kanningar mugu avbrótast, áðrenn tær eru lidnar, sigur Anders Harboe Ree, yvirlækni

ÁKI BERTHOLDSEN

– So at siga ongin endurnýgging hevur verið á röntgendeildini á Landssjúkrahúsinum í 10 ár.

– So nú eru trupulleikarnir rættliga álvarsamir.

Anders Harboe Ree, yvirlækni á röntgendeildini, sigur, at stóðan á röntgendeildini á Landssjúkrahúsinum er rættliga álvarsom.

Vit hava fingið innlit í eitt rættliga opinskárað bræv, sum hann herfyri skrivaði til sjúkrahúsleiðaran, Jákup Mørkøre, har hann ger vart við stóðuna á röntgendeildini á Landssjúkrahúsinum.

Hann sigur bart út, at næstan øll tólini á röntgendeildini eru uppslitin og ótíðarhókandi.

– So at siga ongin endurnýgging er gjord á röntgendeildini tey seinastu 10 árin og trupulleikarnir eru nú rættliga álvarsligir, sigur hann.

Hann leggur afturat, at avvarandi myndugleikar eru fleiri ferðir gjordir varugir við stóðuna.

Men tað skilst, at kortini er onki hent fyri at bota um stóðuna.

Sjúklingar sendir heim
Anders Harboe Ree sigur, at ein avleiðing av hesum trupulleikunum er, at sjúklingar, um ikki dagliga, so rættliga ofta, verða noyðdir at biða í fleiri tímar av tí at röntgentólini brotna og mugu gerast í stand í meðan teir sita og biða.

– Tað er heldur ikki óvanligt, at tað er neyðugt at senda sjúklingar avstað aftur, uttan at tað ber til at gera kanningin, av tí at so nógv tólbrek stínga seg upp.

Yvirlæknin sigur, at ofta eru hetta sjúklingar, sum búgva nærhendis Landssjúkrahúsinum.

– Men talan er eisini um bæði sjúklingar, sum búgva í Norðoyggjum og í Suðuroy, sum mugu sendast heim aftur, uttan at tað hevur borið til at gera kanningin tá tað eru so nógv maskinbrek á röntgendeildini.

Hann sigur, at tað er so at siga ómøguligt at leggja ábeiðið til rættis tá ið tey ongantíð vita, hvørji tol virka og, hvørji ikki.

Anders Harboe Ree sigur, at á Landssjúkrahúsinum hava tey trí rúm til at gera tær vanligu röntgenkanningarnar í.

Hendan dagin, hann skrivaði brævið til sjúkrahúsleiðaran, var tað bara

eitt hálvt rúm, sum virkaði, og tað er 20 ára gamalt.

Rúm 1 og rúm 2 lógu bæði still. Rúm 2 hevði tá ligið stilt í eina heila viku, tí teldan er gingin fyri.

Tað er eitt mark fyri

Anders Harboe Ree sigur, at Rúm 1 er 17 ára gamalt.

– Har verða m.a. kanningar av beinagrindini, nýrum, hjarta og lungum gjordar.

– Pulturin í rúmi 1 er so gamalt, at tað er eitt mark fyri, hvussu leingi vit kunnu halda liv í honum afturat.

– Tá ið rúm 1 verður endurnýggjað, verður tað við eini digitalari skipan.

Yvirlæknin sigur, at hann veit ikki, hvat eitt slíkt kostar, men hann metir, at tað liggur um 1,5-2 milliónir.

Á markinum til tað óetiska

Rúm 2, sum er tað nýggjasta, er 12 ára gamalt, men filmvekslarin er 21 ára gamalt.

Í rúmi 2 verða æðrakanningar gjordar, men eisini verður beinagrind, hjarta og lungu kannað her.

Í hesum rúminum verða eisini gjøgnumlýsingar gjordar í sambandi við at magi og garnar skulu kannast, umframt aðrar kanningar.

– Eisini útgerðin í hesum rúminum tykist at virka rættliga illa, umframt at tøkkin er heilt avoldað, sigur Anders Harboe Ree.

Sum dømi um, hvussu trupul stóðan er, nevnið hann, at tá ið æðrakanningar verða gjordar, skal ein litil skudriviðgerð til, fyri at leggja eitt rør inn í holdið á fólki.

Tá ið hetta er gjørt, verður sprotta sett til og síðani verða myndir tiknar.

– Men tað er komið fyri meiri enn eina ferð, at tólini eru gingin fyri, aftaná, at rørið er lagt inn í sjúklingin.

– Hetta má sigast at verða sera óheppið og á markinum til tað óetiska, sigur yvirlæknin á röntgendeildini.

– At hetta kann henda, vita vit jú øll.

– Men at hetta skal koma fyri fleiri ferðir, kann ikki góðtakast, leggur hann afturat.

Hann sigur, at eitt nýtt rúm kostar um 4-5 milliónir.

Dygðin ikki serliga góð

Rúm 3 er tað elsta rúmið, tað er 20 ár, og var tað einasta, sum kundi partvis nýtast, tá ið yvirlæknin skrivaði til sjúkrahúsleiðaran.

ast, tá ið yvirlæknin skrivaði til sjúkrahúsleiðaran.

Hetta rúmið verður brúkt til kanningar, har tað krevjast gjøgnumlýsingar, t.d. tá ið magi og garnar skulu kannast, tá ið æðrar skulu kannast, o.s.fr.

– Hetta rúmið skuldi verða at hava til at taka um so var at útgerðin í rúmi tvev sveik.

Eisini her verða hjarta- og lungakanningar gjordar, umframt kanningar av høvdinum.

Í 1994 kannaði „Statens Institut for Strålehygiejne“ umstøðurnar í rúmi 2 og hótti vit at steðga virksemið um ikki ábøtur vorðu gjordar áðrenn 1. april 1995.

Anders Harboe Ree sigur, at broytingar vorðu gjordar so at minstkrøvini vorðu gingin á mót.

– Tað sigur seg sjálvt at dygðin í kanningunum við slíkari útgerð kann ikki vera serliga góð.

Hann sigur, at eitt nýtt rúm kostar helst einar 4 milliónir.

Ongan møguleika

Hann visir eisini á skannaran, sum varð tikin í nýtslu í 1991.

– Hetta tólið hevur verið ein sera stór hjálp í sambandi við krabbasjúkur, bæði í sambandi við at staðfesta sjúkuna og í sambandi við tað uppfylgjandi viðgerðina.

Skannarin hevur eisini verið sera hentur í sambandi við vanlukkur, umframt í nógvum øðrum førum.

– Eisini henda tøkkin er púra avoldað. Somuleiðis er útgerðin so vánalig, at eisini her mugu sjúklingar sendast heim aftur, tí skannarin gongur fyri.

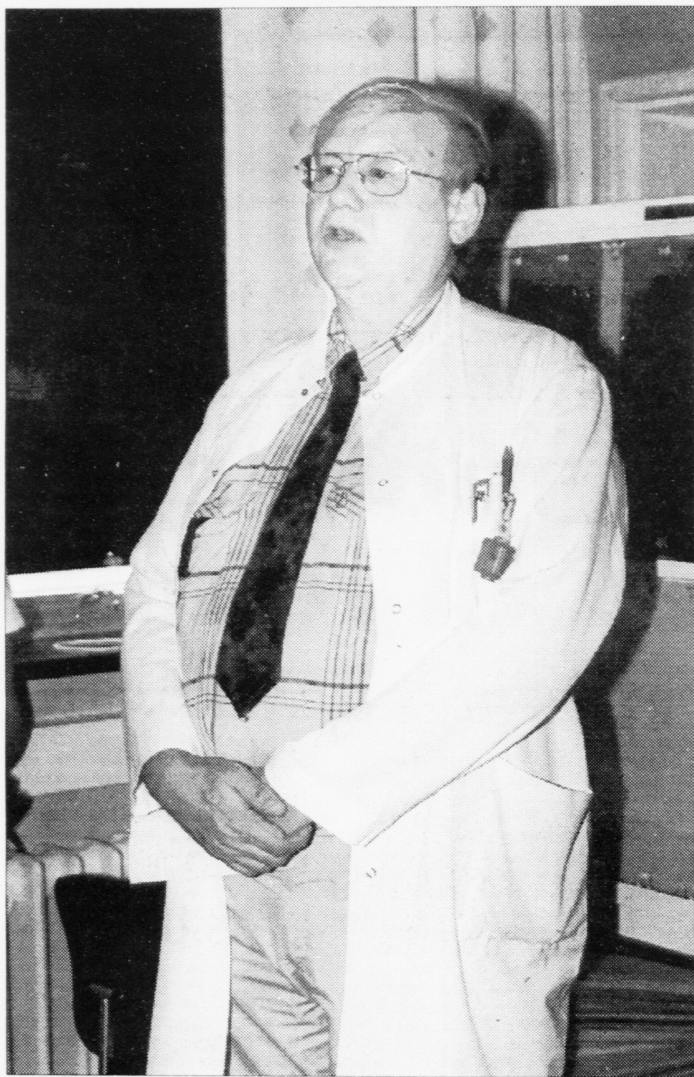
– Vit hava ongan møguleika at tryggja okkum imóti hesum tí vanliga stínga trupulleikarnir seg upp uttan ávaring mitt í arbeiðinum.

Somuleiðis sigur yvirlæknin, at bæði ultraljóðtólið og mammografítólið hava sæð sínar bestu dagar og tað eigur ikki at ganga nógv ár, áðrenn hesi tól verða skift út.

Sera trupul stóðan

Samanumtikið er stóðan á röntgendeildini á Landssjúkrahúsinum sera trupul, sigur Anders Harboe Ree, yvirlækni.

– So at siga øll tólini eru avoldað og hartil uppslitin. – Sostatt verða biðitíðirnar óneyðuga drúgvur,

– Röntgendeildin á Landssjúkrahúsinum er nú í so ringum standi, at talan er um rættliga álvarliga stóðu. Næstan ongar endurnýggingar eru gjordar seinastu 10 árin og tað sigur seg sjálvt at dygðin í kanningunum við slíkari útgerð kann ikki vera nóg góð, sigur yvirlæknin, Anders Harboe Ree

eins og tað er neyðugt at avlýsa kanningar.

Hesum hava vit ongan møguleika at tryggja okkum imóti, tí trupulleikarnir stínga seg upp uttan ávaring.

– Vit hava sostatt sjálvdan møguleika at siga fólki frammanundan, hvørjar kanningar kunnu gerast og, hvørjar ikki.

– Men sjálvandi gera vit tað í tann mun, tað ber til, sigur Anders Harboe Ree, yvirlækni á röntgendeildini á Landssjúkrahúsinum.

Árni formaður

ÁKI BERTHOLDSEN

Leygardagin hevði Landsfelag Handverkanna aðalfund í Vági.

Á fundinum varð Árni Hádál í Havnar Handverkarafeleg, valdur til nýggjan formann í felagnum fyri Magnus Magnussen av Tvøroyri.

Tey sum nú manna nevndina, eru Árni Hádál, formaður, Olgar Mortensen úr Vági er næstformaður, Ásmund Barendsen av Tvøroyri er kassameistari. Hinir nevndarlimirnir eru John Leo úr Vági, Heidi Barendsen av Tvøroyri og Jens Meitilberg úr Havn.

Tiltakslimir eru Harry

Johannesen úr Havn, Martin Øster av Tvøroyri Handverkarafeleg og Hans Ziska úr Vági.

Í Landsfelag Handverkarafelegu eru tey trí handverkarafelegu í Havn. Í Vági og av Tvøroyri, sum hava verið so misnøgd við Føroya Handverkarafeleg, at tey hava meldað seg úr meginfelagnum.

Men nú er spurningurin, hvat er meginfelag, tí Landsfelagið umboðar nú næstan 60% av handverkarunum í Føroyum. Árni Hádál sigur, at aðalfundurin var stak friðarligur og at tað vóru ong serlig mál á skránni, umframt sjálvt nevndarvalið.